

**KAPRONCZAY KÁROLY:
SZÉKELY SÁNDOR (1913–1991)¹**

**Digitalizálták a Magyar Tudománytörténeti Intézet munkatársai, Gazda István
vezetésével, közreműködött: Szállási Árpád**

Székely Sándor, Társaságunk egyik alapító tagja, 1991. december 21-én, szívbetegségben hunyt el. Székely Sándor 1913. november 13-án született Kecskeméten, jómódú polgárcsaládban. Középiskoláit Budapesten, egyetemi tanulmányait Szegeden végezte: 1938-ban avatták doktorrá. Előbb a budapesti Szeretetkórház fül-orr-gége osztályán működött alorvosként, majd munkaszolgálatot teljesítve, a Veszprém Megyei Közkórház nőgyógyászatán dolgozott. 1946-ban a XVI. kerületi elöljáróság helyettes tisztiorvosává nevezték ki. 1948–49-ben a Szikra Könyvkiadó politikai lektorátusának vezetője, 1952–53-ban pedig a Természet és Társadalom című lap főszerkesztője. 1957-ben a X. kerületi Tanács rendelőjében dolgozik mint fül-orr-gégész, majd a Vöröskereszt munkatársa lesz. 1958-ban nevezték ki az Orvostudományi Dokumentációs Központ² igazgatóhelyettesévé, majd 1960-tól igazgatójává, ahol nyugdíjba vonulásáig megmaradt e poszton. 1966-ban kandidátusi fokozatot szerzett. (...)

Elnöke és titkára volt a Magyar Könyvtárosok Egyesületének, tagja a TIT-nek, a Vöröskeresztnek, a MOT-nak. Szerkesztette az Élet és Tudományt,³ az Orvosi Hetilap Horus-rovatát,⁴ az Orvosi Könyvtárost és a Családi Lapot,⁵ mely egy időben az ország legnagyobb példányszámban vásárolt hetilapja volt. Publikált az Orvostörténeti Közleményekben⁶ és más tudományos periodikákban is.⁷

Oktatott és írt. Tudomány- és orvostörténeti tárgyú munkái közül a legfontosabbak: ‘Herman Ottó’ (1955), ‘Élet, ember; világ’ (1961), ‘Az ember és a túlvilág’ (1962), ‘Az orvostudomány története’ (1960),⁸ ‘Az orvostudomány terminológiája’ (1963), ‘A Horthy-rendszer egészségügyének ideológiai irányzatai’ (kand. dissz., 1966), ‘Így kezdődött... a felszabadulást követő évek egészségpolitikája’ (1970). Szerkesztette ‘A SOTE klinikáinak és intézeteinek története’⁹ és ‘A magyar orvosi könyvtárügy és információ harmadik évtizede’¹⁰ című kiadványokat.

¹ Forrás: Kapronczay Károly: Székely Sándor (1913–1991). = Orvostörténeti Közlemények 133–140 (1991–1992) p. 251.

² Később: Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár

³ Székely Sándornak az Élet és Tudományban megjelent publikációi közül néhány (– a szerk. összeáll.):

Székely Sándor: A magyar gyógyszervegyészet kialakulása. = Élet és Tudomány, 1953. pp. 1463–1466.

Székely Sándor: Michael Servet [1511–1553]. = Élet és Tudomány, 1953. pp. 1635–1638.

Székely Sándor: Markusovszky Lajos. = Élet és Tudomány, 1955. pp. 1091–1094.

Székely Sándor: Alfred Russel Wallace, aki megelőzte Darwint. = Élet és Tudomány, 1959. pp. 1123–1125.

Székely Sándor: Robert Koch 1843–1910. = Élet és Tudomány, 1960. pp. 515–518.

Székely Sándor: Hasonlót a hasonlóval. 150 éves a homeopátiás vagy hasonszervi gyógymód. = Élet és Tudomány, 1960. pp. 743–746.

Székely Sándor: Rudolf Virchow. 1821–1902. = Élet és Tudomány, 1961. pp. 1091–1094.

⁴ Székely Sándornak az Orvosi Hetilapban megjelent publikációi közül néhány (– a szerk. megj.):

-
- Székely Sándor: Nagynémet ideológia és orvostörténelem. = Orvosi Hetilap, 1959. pp. 1163–1165.
- Székely Sándor: Orvostörténeti vándorgyűlés. = Orvosi Hetilap, 1959. pp. 1377–1378.
- Székely Sándor: A tuberkolózis problémája Csehov műveiben. = Orvosi Hetilap, 1960. pp. 853–858.
- Székely Sándor: A polgári orvosi etika Csehov műveiben. = Orvosi Hetilap, 1960. pp. 1427–1430.
- Székely Sándor: Lenhossék Mihály. = Orvosi Hetilap, 1963. pp. 2478–2479.
- Székely Sándor: Harvey Cushing. 1869–1939. = Orvosi Hetilap, 1969. pp. 155–161.
- Székely Sándor: Linus Pauling. = Orvosi Hetilap, 1969. pp. 549–550.
- Székely Sándor: Mátyus István életregénye. = Orvosi Hetilap, 1970. pp. 1055–1056.
- Székely Sándor: Athanasius Kircher. 1602–1680. = Orvosi Hetilap, 1970. pp. 2495–2496.
- Székely Sándor: Mary Baker-Eddy és a Christian Science. = Orvosi Hetilap, 1971. pp. 1529–1531.
- Székely Sándor: Paul Lafargue. = Orvosi Hetilap, 1972. pp. 211–213.
- Székely Sándor: Dominique-Jean Larrey. = Orvosi Hetilap, 1972. pp. 2300–2302.
- Székely Sándor: Ludwig Kugelman. = Orvosi Hetilap, 1972. pp. 2781–2784.
- Székely Sándor: Clemens von Pirquet. = Orvosi Hetilap, 1974. pp. 1175–1177.
- Székely Sándor: Jahn Ferenc. = Orvosi Hetilap, 1977. pp. 339–340.
- ⁵ Székely Sándornak a Családi Lapban megjelent publikációi közül néhány (– *a szerk. összeáll.*):
- Székely Sándor: Az anyák megmentője. Semmelweis Ignác emlékezete. = A Vöröskereszt Családi Lapja, 1958. 6. sz. p. 4.
- Székely Sándor: Évezredes harc – az emberért. = A Vöröskereszt Családi Lapja, 1959. 5. sz. p. 5.
- Székely Sándor: Az első gyomorműtétek. = A Vöröskereszt Családi Lapja, 1960. 1. sz. p. 4.
- ⁶ Székely Sándornak az Orvostörténeti Közleményekben megjelent néhány publikációja (– *a szerk. összeáll.*):
- Székely Sándor: Az orvostörténet oktatásának tapasztalatai középfokú egészségügyi szakiskoláinkban. = Orvostörténeti Közlemények 18 (1960) pp. 113–119.
- Székely Sándor: Miért nem ismerték el Semmelweis felfedezését még a 60-as években sem? = Orvostörténeti Közlemények 43 (1967) pp. 93–100.
- Székely Sándor: A magyarországi orvosok szakmai tájékoztatói forrásai a XIX. század első felében. = Orvostörténeti Közlemények 57–59 (1971) pp. 269–275.
- Székely Sándor: On the preparation the Hungarian Health Act of 1876. = Orvostörténeti Közlemények 66–68 (1973) pp. 59–84.
- ⁷ Székely Sándor: János Balassa, the pioneer of modern surgery in Hungary. = Therapia Hungarica, 1964. pp. 144–146.
- Székely Sándor: Hipotézis és bizonyosság. A semmelweisi felfedezés. = Világosság, 1965. pp. 688–692.
- ⁸ Székely Sándor: Az orvostudomány története. Bp., 1960. 272 p. (2. kiad.: Bp., 1961. 271 p.)
- ⁹ Székely Sándor (szerk.): A Semmelweis Orvostudományi Egyetem klinikáinak és intézeteinek története. 1945–1975. Bp., 1976. 284 p.
- ¹⁰ Székely Sándor (szerk.): A magyar orvostudományi könyvtárügy és információ harmadik évtizede. Bp., 1979. 259 p.